

Δημήτρης Τζουμάκας

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Ο Κόσμος δημοσιεύει σε συνέχειες, το βιβλίο του Γιώργου Μιχελακάκη: «Η Ελπίδα σε Κρίση, Κουλτούρα και Τέχνη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης» που εξετάζει τη διαδρομή των Ελλήνων μεταναστών της Αυστραλίας, στην τέχνη, κατά την περίοδο από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι τις ημέρες μας.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε το 2017 από τις εκδόσεις ΕΟΘΙΝΟΝ. Όποιος επιθυμεί να παραγγείλει το βιβλίο μπορεί να επικοινωνήσει με τον συγγραφέα στα EMAIL gmichelapaint@gmail.com ή eothinon@gmail.com. Για σχόλια και παρατηρήσεις μπορείτε να στείλετε email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelapaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Αν στη μετανάστευση ο μυθιστορηματικός λόγος γίνεται αδύνατος, γιατί να γίνει δυνατός σ' αυτόν που παλλινοστεύει, όταν πλέον θα νοιώθει εσαεί ότι «είναι εδώ και δεν είναι εκεί»;».

Μέρος 11^ο

Ο συγγραφέας δεν κάνει διάλογο με ό,τι πραγματικό βιώνει στο χώρο του γλωσσικού του παράδεισου, αλλά σαν διχασμένος μετανάστης κοιτάει πάντα πίσω και το συγκρίνει με το παρόν.

«...ήθελα να ήσουν εδώ, κι' όχι στην άκρη του κόσμου, όχι στους αντίποδες με τους καταραμένους Αντίχειρες τα σειρηνοειδή και τους οπισθοβάτες».

Βιώνει το χρόνο, το εδώ και το εκεί, μέσα από τη γλώσσα του. Γι αυτό και τη γλώσσα τη βιώνει πάντα διχαστικά. Νοιώθει πάντα το παρόν ως έλλειψη, διότι η μετανάστευση τον καταράστηκε να είναι εδώ, και να αναπολεί το εκεί. Να είναι εκεί και να αναπολεί το εδώ.

«Μάταιη γραφή, μάταιη ζωή και τούμπαλιν χωρίς εσένα, σαν Τουμπέλνης κάνω ανάποδα ψαλίδια. Καλο Τίνα πρέπει να το καταλάβουμε: Είσαι εκεί και δεν είσαι εδώ. Έτη φωτός μακριά. Μας χωρίζουν θάνατοι, αεροχειμαρροι και ωκεανοί. Είσαι ένα φάντασμα, δεν μπορώ να σε περιγράψω».

Η γλώσσα και η γραφή του συγγραφέα λειτουργούν αδιαχώριστα από τη ζωή. «Η γραφή ονειροπαγίδα όπως η ζωή», αποτελεί μια μαγική τελετή που στόχο έχει, μέσω μιας επιθετικής και εξισορροπιστικής λειτουργίας, να αναμορφώσει τη σχέση της γνώσης και της αίσθησης.

Η νόηση νοηματοδοτεί αυτό που αντιλαμβάνεται ως υπάρχον. Αντλεί την εγκυρότητά της από τη συμφωνία με το αισθητό. Αντίθετα το φαντασιακό ως μνημόνιο, αντλεί ύπαρξη και εγκυρότητα από το βαθμό ασυμφωνίας μεταξύ νόησης και αίσθησης. Η φαντασία δεν είναι, αλλά γίνεται διαρκώς από το βαθμό ασυμφωνίας μεταξύ νόησης και αίσθησης. Θεμελιώνεται μέσα στη νόηση, ως η διαφορά από την επανάληψη. Στο βαθμό δηλαδή που επαναλαμβάνεται η διαφο-

ρά μεταξύ νόησης και αίσθησης, εκεί παράγεται και εγκαθίσταται η φαντασία.

Η διαφορά αυτή δυσκολεύει την ικανοποίηση του Είναι για την επιβίωση. Η δυσκολία δημιουργεί μια νευρωτική ήπειρο, μια ενδοχώρα φανταστικών ροών, που επιδιώκουν την εξωτερική τους, ως αποφόρτιση από τον πόνο της μη ικανοποίησης.

«Ωραιοποιημένη γραφή, φτιασιδωμένη, ξεδιάντροπη. Ένας καρκίνος που χτυπάει τους άντρες κυρίως, στα χείλη. Ίσως επειδή δε τα βάζουμε με κραγιόνι».

Η γλώσσα αυτή αποτελεί την αρματωσιά μιας τελετουργίας φαντασιωτικής. Ένα όργανο διόρθωσης του κόσμου, για να επιβιώσει το άτομο μέσα στον κόσμο. Όμως αυτή η διορθωτική τελετουργία για την υπεράσπιση του ατόμου θα οδηγήσει διαρκώς στην καθυπόταξη του στην οικονομία.

«Δεν ήλθα εδώ για όργια, παρόλο που η φήμη του νησιού αποδεικνύεται με το παραπάνω αληθινή. Ήρθα για να κάνω τις διορθώσεις μου στη διατριβή για τον Κάλας και έμπλεξα. Λυπάμαι Καλοτίνα μου, αλλά είμαι χαρούμενος: Κόλλησα μ' έναν άλλο άνθρωπο, κόλλησα μουνόψειρες, και τριχομονάδες μέσω ενός άλλου πλάσματος. Κουβαλάω πιθανότατα στη στοματική μου κοιλότητα το γένος εκείνων των μαστιγωτών πρωτόζωων που μου τα μετέδωσε η τρυφερή αυτή ψυχή, με το μεστό σώμα, ήτις μελετούσε εμβριθώς τον Ντε Σαντ και ιδιαίτερα το πόνημα Ιουλιέτα ή οι ευτυχίες του βίτσιου».

Η γραφή στον γλωσσικό παράδεισο της πατρίδας, θα αποδειχθεί για τον μετανάστη - συγγραφέα, μια περιπεπλεγμένη υπόθεση. Πήγε για μαλλί και βγήκε κουρεμένος; Πήγε να εμπλουτίσει τη λαλιά του και κόλλησε. Έχει την εντύπωση πως κόλλησε. Αν στη μετανάστευση ο μυθιστορηματικός λόγος γίνεται αδύνατος,

γιατί να γίνει δυνατός σ' αυτόν που παλλινοστεύει, όταν πλέον θα νοιώθει εσαεί ότι «είναι εδώ και δεν είναι εκεί»;».

Στη Μαρτυρική Νήσο Κύναιδο, ολοκληρώνεται η ταύτιση του πόθου και της γραφής. Ο πόθος του αρσενικού για το θηλυκό, και ο πόθος του συγγραφέα για τη γλώσσα, γίνονται ένα μπλεγμένο κουβάρι αξεδιάλυτο, που δημιουργεί περίεργες και ασυνήθιστες συζεύξεις.

Ο πόθος του συγγραφέα, είναι να φέρει σε επαφή τα πάθη του σώματος και της ψυχής με άλλα σώματα και άλλες ψυχές. Και η γλώσσα του γίνεται έτσι το εργαλείο επικοινωνίας. Αλλά στο βαθμό που η επικοινωνία «κολλάει», στο βαθμό που ο ορίζοντας των προσδοκιών του συγγραφέα να γράψει «το μυθιστόρημα» ξεπέφτει σε μικρά ασύνδετα κομματάκια, σπαράγματα ενός σώματος καθημερινού, η γλώσσα απορροφά τους κραδασμούς της απογοήτευσης, γίνεται το τοτέμ της απογοήτευσης του συγγραφέα. Γίνεται εν τέλει το φετίχ του σώματος του άλλου, που πάντα υπόσχεται την ικανοποίηση του πόθου.

Αυτή η άποψη, ότι εντέλει η γλώσσα του συγγραφέα θα γίνει ένα πεδίο, όπου ροές πόθου που λοξοδρομούν, που δεν ικανοποιούνται, θα απορροφηθούν μέσα σ' αυτό το πεδίο, έχει φροϋδική χροιά.

Όμως στη «Νήσο Κύναιδο» η μετουσίωση του πόθου μέσα στη γλώσσα, δεν γίνεται με τους όρους μιας συνείδησης, η οποία ελέγχει τα πάντα για να μασκαρέψει τον πόθο και να τον κάνει αποδεκτό μέσα στην οικονομία του πολιτιστικού θεσμού. Στο έργο αυτό ο πόθος κλεισμένος μέσα στη γλώσσα και πιεσμένος να υποταχτεί σε έντονο καμουφλάρισμα, θα τα κάνει γυαλιά καρφιά, σαν ένα μικρό σκανδαλιάρικο παιδάκι, που αντιστέκεται στην καταπιεστική κοινωνικοποίησή του.